

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Mindennemű, akár a szerkesztőséget,
akár a kiadóhivatalt illető küldemény
a főiskolába címzendő.

Megjelenik: havonként háromszor.

Felölös szerkesztő:
KUN BÉLA.

Főmunkatárs:
SIPOS BÉLA.

Kiadóhivatal főnöke:
INCZE ZOLTÁN.

Előfizetési ár:

Egész évré 3 ft, félévre 1 ft 50 kr,
negyedévre 75 kr.

Egyetemi és akadémiai hallgatóknak. közép-
iskolai tanulóknak és önképzőköröknek egész
évre 2 ft, félévre 1 ft.

Egy szám ára: 10 krajcár.

Munka után.

— Szerkesztői bucsu. —

Ki dolgozott és sikert aratott, jogos büszkeséggel mutathat vissza munkálkodására; ki dolgozott, bár nem sok sikert ért el, az sem szégyelheti magát. Ez utóbbi eset áll reám. Dolgoztam teljes erőmből, s ha csak álszerénységgel nem akarok takarózni, nem is mondhatom, hogy semmit sem értem el, de viszont tulságos önszeretbe sem eshetem, hogy az eredményt többre becsüljem a kelleténél. Nem mentegetődzöm, hogy csupán a viszonyok voltak kedvezőtlenek s céloamat azért nem értem el, nem okolok annyira mást, mint saját gyengeségemet. Fejleszteni akartam a lapot. Félig-meddig elértem a célt, de ha a siker: félsiker, vagy annál is kevesebb, az elért kicsiny eredmény nemhogy kecsegtetne, hanem csupán a be nem töltött hiányokat mutatja.

A lap fejlesztésének igen-igen sok akadály volt. Oly mozgalmas és háborús éve nem igen volt még főiskolánknek, mint a mostani. Lehet, hogy más, — épen ezért nem okolom csupán a viszonyokat, — a zavaros hullámokat felvető pártoskodásokban, az elkeseredett érdekhajszákban, a gyűlölségig és szeretetlenségig menő veszekedésben jobban feltalálja ama középutat, melyen haladván a lap vezetősége, bár feltétlenül reprezentálnia is kell az ifjúsági élet mozgalmait, nem lett volna kitéve annyi kellemetlenségnek, vádaskodásnak és roszakaratnak. Csakhogy ama középut a mi helyzetünkben, hol a lap szerkesztője is részt vesz a mozgalmakban, mivel az ifjúságból való ő is, tehát nem feljebb álló személy, hol a lap is az ifjúságé, cikkei mind az ifjúság tollából

származnak, tehát felsőbb és teljesen pártatlan álláspontból nem mérlegelheti a dolgokat, ott a középut rídegen és hajszálnyi pontossággal nem található meg. Nem pedig azért, mert mindegyik pártban, ha száz van, hát mind a százban megvan az a hiuság, hogy az ő nézetének tolmácsolója legyen a lap. S ha a lap tulságba vitt tartózkodásból egyik párt mellé sem akar állani, hanem az arany közepszerűség elvét vallja üdvöztőnek, hát bizony eme magas elvi álláspont a személyes torzalkodásokban a „kecske és káposzta“-féle elég alacsony niveau-ju problémává sülyed alá, mert a harcoló ifjúságnak egyik fő jellemvonása az, hogy sebesen lüktető vére semmiféle pártatlan birót nem hajlandó elfogadni, kivált ha az még hozzá saját kebeléből állván az ítélőszékre, kérkedik a részrehajlatlansággal. A — sem hideg, sem meleg — elvnek vallása két szék között könnyen a földreesést szüli. Ifjúsági lap a tiszta pártatlansági eszmét csak bitorolhatja, de jogosan és igazán soha sem használhatja. Pártatlanság ifjúsági lapnál, az ifjúságban, valami erőltetett képzelet szüleménye csupán, mit a való az ifjúság természetéhez hiven lépten-nyomon megcáfol.

Ifjúsági lapnak határozott álláspontot kell képviselnie, mely a változott viszonyok szerint igenis változhatik, de pártok szerint soha. Vagyis a lap háta megett oly őrségnek, oly pátnak kell védfalat állania, mely ugy impozáns többségével, mint ebből kifolyólag a leghelyesebb meggyőződés méltó hirdetésével teljes garanciát nyújthat arra, hogy a lap álláspontja is, bár nem pártatlan, de legjobban irányadó lehet, mert mindig az a legigazabb, a mi szabad akaratból összeverődött többség véleményét reprezentálja.

Ily párt állott ez évben folyton e lap háta mögött, mely a számtalan pártos összetűzésben e lap és annak szerkesztője részére a döntésnél mindig nagy többséget tudott szerezni.

E pártból léptek ki többen, e párt elvei közé újakat is vett föl, idő folyamán változott, de egészében, alapjában mindig egy maradt s az igazság által uralkodott.

A lap megmaradt egy kézben, bár sok-sok nehéz küzdelem árán. Fejlesztetni, belbecsét még jobban emelni épen e miatt volt nehéz. Mert hiába az igazi haladás és emelkedés szülő anyja csak a békés nyugalom. Ezt pedig egész éven át nélkülöznünk kellett. Hanem a jövő évi nemzedék, mely majd ismét munkába áll, egy nagy kincscsel lesz gazdagabb, az ezen év által nyújtott tapasztalással. S így a jövő évi szerkesztő könnyen arathat egész sikert is, — segítse az Isten!

Én leteszem a tollat. Leteszem, de egy-két szót hadd szólhassak még.

A mi mellett a zászlót leginkább kibontám, csak merő illúzió maradt. Az akadémiai kör mellett gyűléseztünk, előleges határozatokat hoztunk, bizottságot küldöttünk ki, hiába, az eszme ismét elaludt. Nyugodjék békében az új s hiszem, a dicőséges és végleges föltámadásig!

Voltak, kik működésemet gáncsolván, azt is szememre vetették, hogy a március 15-ikének

ötvenéves jubileumakor gyűlésező magyar ifjuság előtt a lapról említést s rövid jelentést tettem, mert hát nem volt hozzá előleges felhatalmazásom a közgyűléstől. Isten világosítsa meg a tévedők vakságát.

Voltak, kik a „Torma“ éleclapnak tragédiáját is az én csinálmányomnak minősíték, azt állítván, hogy a tanári kar a Főiskolai Lapok rossz iránya miatt nem engedte meg az éleclap világrajöttét. Isten adjon az ily hir-kovácsoknak jövőre még jobb és nagyobb fület!

Voltak, a kik a tanárkar és ifjuság között felmerült sajnálatos ügyben, köpenyeforgatással vádoltak engemet és a lapot. De én áldom most is az Istent, hogy a mennyi kicsiny részben tőlem függött, a helyes ut megtalálását elősegítettem, míg nem volt késő. S a mit annak előtte a körülményeknek nem teljes ismerése folytán tettem, inkább vallom százszor tévedésnek, mint a békének, a tanári kar és ifjuság között a kölcsönös bizalomnak és szeretetnek helyreállítását, és főiskolánk legelső, legnagyobb egylete jövőjének, sőt lételének biztosítását egyszer is elhibázott lépésnek.

Voltak, kik theologus-gyűlölőnek rágalmaztak, ki a lapot is teljesen alávetem eme rút bűnömnek.

Nem akarok új hullámokat felverni. Ama szomorú esemény lezajlása után, mely a theologusok és jogászok között ismét kiélesítette a har-

TÁRCA.

Temetésen.

*Pereg a dob, szól a zene,
Halottja van a századnak,
Megunta az aranyzsínórt
Egy fiatal huszárhadnagy.*

*Pereg a dob, szól a zene,
A nap is már lemenőbe,
Most húzzák a bucsuztatót,
Most viszik a temetőbe.*

*Járja a szó: mért is tette?
Be olesó volt az élete.
Hátha ép' azért volt drága
A hadnagyi becsülete?*

*Járja a szó: könnyelmű volt,
Minek ivott telt pohárral?
A gyöngyélet megmérgezte,
S megalkudott a halállal.*

*Járja a szó: nem is úgy van,
Nem volt annak életén folt,
Szegény, szegény huszárhadnagy,
Olyan délceg, olyan szép volt....*

*Járja a szó: tán szeretett?
Fiatal szív lánggra gyulad,
S ha csalódik, úgy gondolja,
Boldogabb, ha sirba hullhat.*

*Járja a szó: mindössze is
Annyit lehet tudni róla,
Hogy egy kacér szőke kis lány
A rózsáját földre dobta.*

*Járja a szó: ruháján is
Rózsaszál volt, tépett, hervadt...
Ráömlött a szíve vére,
... Piros rózsán piros harmat...*

*Pereg a dob, szól a zene,
Halottja van a századnak,*

cot, őrizkedtem mindig, hogy a lapban új gyű- anyagot hintsek el, bár t. laptársunk a Közlöny azóta is bántott, meglehetősen éllel. Az Irodalmi Társulat tisztikarában történt változásokról, melyek egyenes következményei voltak a tusáknak, irván ugyanis, engem csipked meg, hogy velem szemben a kör teljes elégtételt adott az elnöknek, ki aztán ezek után lemondott. Ki nem tudja a tényállást, azt következtethetné ebből, hogy én önmagam kötöttem rá magamat a körre, mikor továbbra is megmaradtam állásomon, de a ki meg tudja a tényállást, hogy mi, kik 40, azaz negyven főnyi többségben voltunk, e lap főmunkatársának ajánlatára köszönetet szavaztunk a lelépő elnöknek s ugyanekkor hálából a lelépő elnök pártja bizalmatlanságot kívánt szavaztatni nekem (mit a közgyűlés 41 szónyi többséggel nem fogadott el), bizonyára más fogalmat alkot az elnöknek az én rovásomra adott teljes elégtételadásról. De hogy az én kisebbitésem nélkül volt elégtétel adva az elnöknek, én sem tagadom, hiszen pártom proponálta a köszönetnyilvánítást s én is e szerint szavaztam.

Ennyit tartoztam közbevetőleg elmondani a magam igazolására. Mindig ragaszkodtam a lap- hoz, de állásomhoz impertinentia árán — soha.

S a mi a főkérdést illeti, theologus-gyűlölő nem vagyok. Tisztelem, becsülöm őket, mint egy- házam népének jövőendő pásztorait, s hogy velők

oly éles vitába bocsátkoztam, annak oka mind- két részen egyiránt megtalálható, nem pedig csak az én hiresztelt roszakaratomban.

Elismerem, tulságba mentünk mindkét rész- ről, s ebben a tulságban kölcsönösek voltak té- vedéseink. De csak ebben.

S midőn búcsuzom e laptól, melylyel egy évi szerény munkálkodásom összeforrt, s midőn e lap támogatóinak, — kiváltképen félelven-félelven át buzgó főmunkatársainak s kiadóhivatali főnökei- nek, a szellemi és anyagi ügyek vezetőinek hálás köszönetet mondok, nem kívánhatok mást, mint hogy a jövő hozza helyre, mit a múlt hibázott, építse tovább és fejezze be, mit a múlt helyes alapon megkezdett s főképen találja meg a hala- dás biztos irányát ama tapasztalat által, melyet az utód a múlt utörőinek nyomdokán szerezhet.

Járjon e lap az igazság útján, munkálja a békét, de ne félje a harcot, mert azt nem min- dig lehet kikerülni s a polemia nem is mindig áldatlan. S ki ismeri az ifjuság alaptermészetét, ifjúsági lapban, mely csak úgy ér valamit, ha egész valójában az ifjuság gondolkodásmódjának és lelkületének tükrözője, nem is tagadhat és gáncsolhat minden polemíát. Legyenek az eszmék ujak, sziporkázzanak a gondolatok, tisztázódja- nak a vélemények, — ez maga oly cél, melyet érdemes munkálni.

De azért első a béke és nyugalom. Építeni

*Megunta az aranyzsinórt
Egy fiatal huszárhadnagy.*

*Pereg a dob, szól a zene,
A nap is már lemenőbe,
Most húzzák a búcsuztatót,
Most viszik a temetőbe.*

*Messze, messze faluban is
Megkondul a harang érte,
Szegény öreg lelkipásztor! ...
Hogy még ezt is élve érte....*

Kun Béla.

Vásárra ment az öreg!

Ita: **Sipos Béla.**

Az orgona és gyöngyvirág erős átható illata beáradt a nyitott ablakon, eltöltötte a szűk ala- csony szobácskát. Künn vígan repkedett a fecske, kedvesen zümmögtek a méhek, messze elhallat- szott a porban játszadozó gyerekek vidám kacza-

gása. benn pedig a kis szobában, hol csak nehezen tudott tért foglalni a szárított bodza átható szagától a virág illat, nehéz lázban égő testtel vergődött egy szegény beteg.

Kovácséknak határozottan nincs szerencsé- jök. Alig huzták ki nagy nyomorogva a hosszú telet, mikor már-már szépen lehetett volna pénzt keresni a tavaszi munkával, forró láz döntötte ágyba, a ház munkás jobb kezét a Pista fiut.

Az öreg Kovács, meg a felesége várták, hogy jobbra fordul a beteg állapota, de biz az nap-nap után változatlan maradt. — Egyszer már meg- nézte a járásorvos is, megcsóválta fejét, irt egy receptet, aztán nyugalmat, főleg jó táplálkozást ajánlott, de édes Istenem, hol vegye a szegény ember a pénzt, — pénz nélkül még szóba se áll a mészáros és boltos az olyan Kovács-féle szegény emberekkel.

Az öreg betűs imádságos könyv is sűrűn forgott Kovácsné kezei közt, imádkozott áhítat- tal, könnyes szemekkel Pista felgyógyulásáért, de

lassan, csöndesen, de tartósan, szintén szép hivatás és eredményesebb.

Ez legyen a főcél, de készületlenül ne találjon ama másik sem, s így megfakad az áldás, a lapnak jövője lesz. S a jövőtől többet, nagyobbat várni, mint a mennyit mi tettünk, korántsem kicsinylése önmagunknak. Csak az munkálkodott tisztán s önzetlenül, ki bár nem kicsinyli, de sokra sem becsüli munkája értékét s bár buzgóbb, hitebb legjobb akarata mellett sem lehetett, hiszi és vallja, hogy a magáénál nagyobb hűsége és buzgótsága is lehet a jövő munkásoknak.

Búcsuzunk a laptól. Leteszszük a tollat s mást mi sem kívánhatunk:

Jöjjön helyünkre hitebb nemzedék,
Versenyben nemes, munkában derék!

Kun Béla.

Néhány szó e lap érdekében.

Egy év folyamán módunkban volt megfigyelni e lap szerkesztésének és kiadásának nehézségeit s nem válhatunk meg tőle addig, míg tapasztalatainkat tudtára nem adjuk a jövő munkásoknak, hogy ők könnyebben boldoguljanak s a nekünk még utunkban álló akadályokat óvatosan kikerülhessék.

Mi szép reményekkel és lelkesedéssel vettük

biz' a jó Isten mind ez ideig nem segített rajtok, talán jónak látja még hosszabb ideig próbára tenni a türelmet és béketűrést.

Az ablakon betóduló üde illatos levegő úgy látszik jól esik a betegnek, mert felnyitja egy perczre szemét, s révedező tekintettel néz köröskörül.

— Kell valami édes fiam, kérdezi az ágya mellett üllő édes anyja?

Halk, alig hallható hangon kér egy pohár vizet, aztán lehajtja fejét a párnára, s hiába intéz hozzá gyöngéd szavakkal kérdést anyja, nem felel rá.

Az öreg asszony feláll a székről, könnyes szemmel nézi szegény fiát, aztán köténye sarkát szeméhez emelve kisiet a szobából, hogy kitörni akaró hangos zokogása ne izgassa fel az amugy is ingerlékeny beteget.

Kiül a kerti padra, elrebegi Isten tudja hanyadszor az imádságot, hogy a felséges uristen a szegények, az árvák, a betegek és erőtlének

kézünkbe a tollat az év elején s meg voltunk győződve, hogy hacsak el nem lankadunk, semmi sem fog utjában állani a lap emelkedésének, sőt még azt is mertük remélni, hogy ez év folyamán később hetenként is megjelentethetjük. Nem mondjuk, hogy az év végére épen elkedvetlenedtünk, s eltékozoltunk valljuk az időt, mit a lap fenntartására tíz hónapig áldoztunk, sőt mindig kellemes emlékeink közé fogjuk számítani, hogy ifjúsági ügyekért a legközvetlenebb módon harcoltunk, de nem titkolhatjuk el mindamellett sem ama sajnálatos érzést, mely mindannyiszor kísértget, valahányszor e lap jövőjére gondolunk.

Egy esetben továbbra is fennállhat a lap, ha szerkesztője minden idejét neki szenteli. De hogy tanulmányait is folytassa s kifogástalanul készítse el számról-számrá a lapot, a mult évi állapotok ismétlődése esetén egyszerűen lehetetlen. Ha csak a cikkek összeállítása volna a szerkesztő feladata s még hozzá helylyel-közzel írna egy-egy cikket s megadná a lap irányát időről-időre, az is oly munka volna, melynél többet tanuló-embertől nem követelhetünk, ha iskolai dolgainak elvégzésére is akarunk neki időt engedni. Ugyde ez csak úgy lehetséges, ha az ifjúság, melynek drága tulajdona, szükség esetén védő paizsa, és ha kell támadó fegyvere a lap, teljes és éber tudatában van egyuttal a lap iránt való kötelességének is. Sohasem volna szabad az ifjúságnak felednie, hogy

vigasztaló atyja tekintszen le erre a szegény hajlékra is, fordítsa el a gyászt a bánatot, gyógyítsa meg a szegény szenvedő Pista fiut!

— Mi lesz velünk anyjuk, ha nem gyógyul meg Pista, kérdi az öreg Kovács a csöndesen zokogó asszonytól?

— Tudja a jó Isten, elveszünk, éhen halunk, mert kend bizony nem tud keresni egy árva krajczárt sem, s ha véletlenül kap egy kis pénzt, menten megissza az első korcsmában.

— Rosszul beszélsz anyjuk! Tudhatod, hogy fél esztendeje nem volt vizen kívül ital a számban, erősen megfogadtam s meg is tartom!

Későn fogadta meg kend, most már nincs haszon belőle. Kend az oka, hogy annyi idő óta beteg az a szegény fiu, mert kend miatt nincs vénségünkre betevő falatunk, s annyi pénzünk, hogy orvosságot vehessünk neki, s egy kis husfélével mindennap ellássuk.

Az öreg csak fogai közt dörmögött valami mentséget, s aztán elhallgatott. Szó nélkül bá-

a sajtó neki is megmérhetetlen vagyon, melyet állandó és biztos tőkévé tenni a maga részére is szent hivatása. Épen azért teljes erővel, anyagiilag és szellemileg gyámolítania kellene a lapot, hogy az létjogosultságát mindig a legteljesebb mértékben megtarthassa és megérdemelje. Csakis így lehet e lapnak jövője.

A mi az anyagiakat illeti, nem lehet kifogásunk. Volt annyi előfizetőnk, hogy ha az előfizetési díj mind befolyik, 70 frt tiszta jövedelme marad a lapnak.

A szellemi pártolásról azonban nem emlékezhetünk meg ily megnyugtatólag, sőt itt lépünk föl egyenes váddal ifjúságunkkal szemben.

Hogy 300 akadémiai hallgató között oly kevés tollforgató ember legyen, mint a mennyien ez év folyamán a lapba dolgoztak, nem bírjuk, nem akarjuk elhinni. Mi minden utat és módot megpróbáltunk, hogy a lapnak dolgozatokat szerezzünk, egyenként szemeltük ki és környékeztük meg kollégáinkat, kiknek tollára bizton számítottunk, de sajnos, a legtöbbször eredménytelen volt minden kísérletünk. Igérgettek többen, a mi azt mutatja, hogy többen éreztek magokban erőt és hivatást valaminek a megírására, de az ígéret pusztá szó maradt, s így a szerkesztőség csaknem mindig kézirat hiányában levén, mondhatni a lap élén álló pár embernek kellett számról-számról ellátni a lapot dolgozattal, mely kö-

rülmény bármily nagy buzgóság és minden időt feláldozó kötelesség teljesítés mellett is csak az igazi változatosságot akadályozza. Aztán meg egyik célja épen az volna minden ifjúsági lapnak, hogy bátorítást, kedvet s általában gyakorlatot adjon a nyilvánosság előtt való föllépésre. S ki dolgozatával ide fordul, nem tarthatja vissza idegenkedés, szerzői szerénykedés, hiszen maga a szerkesztő is az iskolából való, ki a dolgozatokat valami magas szempontból nem is bírálhatja, hanem közölhetőségüket csupán az alkalom- és időszerűség, hibátlan fogalmazás s a feldolgozott tárgy arravalósága szerint állapítja meg.

Mindezen kedvező körülmények dacára alig volt dolgozótársunk. Csaknem egészen magunkra voltunk hagyatva. S ha hozzávesszük, hogy a kézirat összegyűjtésén kívül, a nyomdába való leadás, correctura és revisio ellátása, a lapnak, a mint összehajtatlanul a nyomdából kihozták, egészen a címszalagozásig és telbélyegezésig való rendbehozása és expediálása a lap élén álló 3 emberre nehezült, meg lehet egész nyugodtan állapítani, hogy a lap nem az egész ifjúság buzgó közreműködése, hanem pár embernek megfeszített szellemi és testi munkája által készült.

Ez jövőre nem mehet így! Egyrészt ne vegye lelkére az ifjúság, hogy a lapért páran minden idejüket feláldozzák, másrészt ne engedje, ne tűrje, hogy 300 ember gondolkodásmódja, ér-

multak a levegőbe, a tiszta kék égre, sokáig ültek mozdulatlanul, csak akkor néztek egymásra fádalmasan, szomoruan, mikor a szobából — egyegy nehéz sóhaj hallatszott ki a nyitott ablakon.

— Megreped a szívem, szólalt meg az öreg asszony, ha még soká hallom ezeket a nehéz sóhajtasokat. Nem tudom már nézni, hogy esik össze nap-nap után, hogy lessz árnyéka önmagának az a szegény fiu, kell valamit tennünk. Itt van nálam a főorvos ur egy receptje, ezt meg kell még próbálnunk, hátha segít valamit s enyhíti azt a nagy forróságot, — mely csaknem elémészti szegény Pistát.

Biz azt jó lenne megpróbálni édes anyjukom!

— Csakhogy nem tudom honnan kerítünk pénzt, mert azt még kend is tudhatja, hogy a patikában fizetni kell.

— A biz a, fizetni kell!

— Van ugyan vagy két forint a háznál, de ezt adóba kell fizetni, különben kiviszik a párnát is a szegény Pista feje alól!

— Hát az a sok tojás édes anyjukom, a mit két hete gyűjtögetsz?

— Miféle sok tojás?

— Hát a miket összegyűjtögettél, s elraktál szépen a padlásra?

Az öreg asszony arczán átvonul egy pillanatra az öröm, megigazítja a fejkendőjét, kitörli könnyes szemét s megindul a padlás felé. A sok baj és bánat között elfelejtette, hogy pár nappal ezelőtt egy csomó szép fehér tojást rakott el nagy gonddal a padlásra, számítva arra, hogy eladja bent a városban s vesz valami jó ételt fia számára. Most, hogy az ura eszébe juttatta, önkéntelenül öröm töltötte el bánatos szívét, hiszen most már lessz orvosság s talán megfordul a beteg fia állapotja, sok szenvedés után nekik is lessz egy kis örömük.

Meghánnya veti még az este az apjukkal az egész dolgot. Az apjuk jókor reggel bemegy a városba, ott épen heti vásár lesz, eladja gyorsan a tojásokat — mert hát a városban ennek nagy

deke, célja számról-számra ugyanazon toll által nyerjen kifejezést s az ifjuság megannyi nagy kérdései, nem lévén elég számú megvitatói, fejtegetői, minden tényleges megoldás hijján elalúdjának.

Csakis úgy bizonyítja be az ifjuság lapjához való igaz ragaszkodását és szeretetét, ha nemes ver:enylyel dolgozik bele és érette. S ha tekintetbe vesszük azt, hogy a hazai ifjusági lapok között a mienk legtöbbször jelenik meg, lehetetlen, hogy föl ne támadná bennünk a vágy, hogy ez alaki dicsőséghez a szellemi vezetést és elsőséget is hozzácsatoljuk s az ország első akadémiájának jó hírnevét így is iparkodjunk öregbíteni.

Mi is vagyunk elvi eltérésben, de mégis jobban megértjük egymást, mint a pestiek s kevesebb számunknál fogva otthonosabb kört alkotunk magunk között, mint a kolozsváriak, szóval nálunk nincs akadály, mely akár pártpolitikából, akár elkeseredett haragból, vagy a kollegiálitás hiánya folytán a lapba való dolgozásnak útját szegje.

E lapnak célja tehát nem lehet más, mint küzdés az elsőségért, melyhez leggyakoribb megjelenésénél fogva joga is van, s ezen cél elérésére szövetkezni kell a sziveknek-lelkeknek, munkakedvnek és jóakaratsnak, s a jövőt munkáló anyagi áldozatkészségnek.

kelendősege van — megcsináltatja az orvosságot, s még kora délelőtt haza jön.

Ugy lesz édes anyjukom, ugy lesz, hagyja helyben az öreg!

— De azután vigyázzon kend és be ne botolják valami pálinkás boltba, mert...

— Ne is gondoldj arra édes lelkem. Megfogadtam hogy nem iszom vizen kívül semmit, ura vagyok szavamnak!

Alig bukkan fel a nap a falu erdejének fái mögül, elindul az öreg a városba. Lassan ünnepelesen halad előre, vigyázva viszi a tojással megrakott kosarat, mely tiszta fehér kendővel van beterítve. Elgondolkozik s meglepődéssel jut eszébe, hogy mégis csak derék ember ő. Ha nem jut eszébe tegnap a tojás, Pista gyerek még ma sem kap orvosságot, s Isten tudja mi lesz már vele. Ez a tudat egész büszkévé, gondolkozóvá teszi, s gondolataiból csak akkor ébred fel, mikor a város közepén találja magát. Letelepszik aztán

Dolgozatok hát a jövőben mindannyian, akadémiai polgártársak, mert mennél magasabb színvonalra emelitek a lapot, annál erősebb és tisztább lesz bizonynyal az ifjusági élet, melyet visszatükröztet, s ha egymás között részarányosan s lelkesedéssel megosztjátok a munkát, minden felmerülő kérdést nagyobb alapossággal és tudással tárgyalhattok s a közérdekért való munkálkodás boldogító tudata mellett, a jövő elismerése és hálája is kísér majd a távozáskor benneketek!

Egy szerkesztőségi tag.

Hulló levelek.

— Irta: **Boross Lajos.** —

Hüvös széláram fűtyöl át a vékony faágak között, magával kapva a hulló leveleket, aztán összekavarja őket a levegőben s búsan dúdolva repül velök tova.

A szegény elsárgult levelek pedig hol egymáshoz, hol a fákhöz ütődve zizegnek panaszosan....

Vajjon miről?

Az őszi kökörcsin szomoruan mosolyogva zárja össze halvány viráglevelét, mintha rövid létét megunva, ő is vágyna már nyugodni ott a földön, — lenn a földben.

A lenyugvó nap a távol kéklő hegyek ormai

a város legélénkebb részére. Kitárja a kosarat s várja a jó szerencsét. Nem soká kell várni, mert mint az anyjuk mondta csakugyan jó kelendőségű árucikk a tojás, s a csinos városi asszonykák hamarosan megveszik az egészet. Az öreg Kovács bőrrerszénye csakhamar megtelik fényes fillérekkel, nickel pénzdarabokkal, — sőt még egy csengő korona is ott kérkedik, s fitogtatja a fillérek előtt előkelőségét. Elindul azután a patika felé. Bámészkodva megy a kirakatok mellett, nem bánja ha egy-egy oldal lökést kap a sok látni való kárpótolja még ezt is.

A harmadik vagy negyedik házon aranyos betűkkel fénylik a gyógyszer-tár neve, még egy pár lépés, s oda ér. Egyszerre nagy láрма, zsi-bongás üti meg fülét, s egyszerre egy pálinkás bolt előtt találja magát. A rekedtes kiáltozás, zsi-vaj messze kihallatszik, s a pálinka bűz érezhető már a ház elején. Kovács uram megtántorodik, megtántorítja a pálinka szaga. Félesztendeje nem volt szájában egy korty sem ebből a becses ital-

főlé hajolt, innen hinti szét bágyadt sugarát, de nincs meleg most e sugarakban, — fázik tőle az ember, fázik a természet....

Miért oly fázós ilyenkor még a napsugár is?

A hűvös széláram elül egy-egy pillanatra, de azért a falevelek csak hullanak kitartóan többi társaikhoz s a földre érve nagyokat koppannak, mintha számlálnának...egy...kettő...

Vajjon mit számlálnak a hulló levelek?

Lelkem az őszi képen mereng s ellágyulva szentel ünnepet — ki tudja hányadikat már? — egy szomorú emlékek....

Épen ilyen volt az a délután, épen ilyen.

Ódor Laci a kertben ült egy padon, fejét a pad karfáján nyugvó kezén pihenteté s úgy nézte sokáig a hulló leveleket.

Lassan közeledtem felé s mikor hozzáértem, tréfásan szólitottam meg, befogva a szemét.

— „Ábrándozás az élet megrontója.“

Ő pedig megfogta gyöngén két kezemet s lefejtve azokat szeméről, szeliden leültetett, aztán hosszasan bámulva maga elé, bánatos hangon válaszolt:

— Igaza van a költőnek, a kit idéztél... Hajh ha nem ábrándoztam volna annyit, én sem lennék most olyan sáppadt, mint ezek a hulló levelek....

— Bolond vagy Laczi, tisztára bolond. Már megint ilyesmin tépelődöl? Egészen jól nézel ki.

ból, s most mikor az átható erős szag egész tömege árad felé, olthatatlan szomjat érez, pálinka szomjat.

Fülébe cseng ugyan az intő szó. „Aztán valami pálinkás boltba ne botoljék, mert...“ de a kísértés erős, nagyon erős.

— Csak egy pohárra megyek be, monologizál magában.

— Ne menj be, cseng fülébe az intő hang!

— Ej, gondolja magában az öreg, van annyi pénz nálam, hogy az orvosság ára mellett megíhatom egy pohárka pálinkát! De tán meg is érdemlem, hisz' kora reggel óta lótok-futok.

Még egyszer óvatosan visszanézett, nem látja-e meg valami ismerőse, aztán befordult az ivóba. A legrosszabb kapadohány-füst teljesen elárasztotta az ivó-szobát, mely különben tömve volt emberrel. A fal mellett elnyuló durva falócán elázott alakok feküdtek, de legtöbb ott állott a szoba közepén, ivott s tele torokkal kia-

De mondom, hogy nagyon jól. Csak képzelődés az egész betegség nálad. Hanem órák hosszúig bámulni ezt az őszi képet, persze, hogy nem való. Hisz ez még az egészséges kedélyt is lehangolja, hát még azt a te bolond, ábrándos fejedet.

Ódor Laci csak rázta a fejét hitetlenül és nézett halvány mosolylyal a szemembe sokáig.

— Jól nézek ki? Én?... Hazudsz pajtás, hazudsz... Áldjon meg érte a jó isten Beteg vagyok én és nem gyógyulok meg soha, dehogy gyógyulok. Miért?...

Zokogott a lelkem erre a kérdésre: miért?... miért?...

Talán hangosan ejtém ki a szót, mert Laci rámnézett megint, — azután a távolba mutatva beszélt:

Látod amottan keletre azt a kéklő hegyet? Annak az aljában van a völgy, a hol életnek egy nagyon boldog délutánja volt....

— Laci, megfázol, hozzak melegebb ruhát reád?

Nem válaszolt semmit. Lassan nyugotra fordítá tekintetét s nézte sokáig a lenyugvó napot.

— Épen ilyen őszi délután volt az idő, épen ilyen.... Hány éve is lehet? Hm, nem tudom.... Régen volt. Kiment az egész Barcsay család sétálni. Én is velök mentem, mert náluk laktam. A szőlő-hegyek közé vettük az útunkat. Elöl ment Jenő. Ő katonának készült, volt flóbert puskája.

bált. Az öreg egy pillanatra elkábult a füsttől és a gőztől, de csakhamar összeszedte magát s pálinkát kért. Reszkető kézzel vette el a poharat s kimondhatatlan élvezettel üritette fenéig. Természetesen kért még egyet, azután még egyet s, nem sokára belevegült a kiabáló embertömegbe. Egy kék bluzos, füstös arcú ember vitte a szót, nagy hangon beszélt a jogról, a mi nincs meg a népnek, a szegénységről, a mi minden munkás ember egyedüli elvitázhatatlan tulajdona. Az öreg hallgatta, hallgatta, de mikor eszébe jutott a tél nyomora, otthon fekvő beteg fia, a folytonos inség, hangosan kiáltotta közbe:

— Jól beszél, igaza van!

Erre azután pártfogásába vette a kék bluzos füstös demagog, elkezdett neki beszélni olyan dolgokról, a milyenekről ő eddig álmodni sem mert. Közbe aztán hajtogatták a pálinkás poharakat, s mikor a delet kezdték harangozni, teljesen elázva, kifosztva tántorgott ki a bűzös pálinkás boltból.

Őt követte tisztes távolban hat éves kis huga, Sárika, a ki nagyon szépen és nagyon hangosan kérte bátyját, hogy csak azt a szép piros hátú madarat ne bántsa, a melyik olyan ügyesen kúszik fel a fák oldalán, mert ő nagyon sajnálná, ha annak a madárnak valami baja lenne, — nem is lett baja egynek sem, mert mind elrepültek a hangos beszélgetésre.

Hosszas köhécselés szakította félbe Ódor Lacit.

— Édes Lacim, nem lenne szabad annyit beszélned.

Rám nézett, mintha kérdezte volna: untatlak?

Hallgattam.

A nap mind lejjebb hanyatlott a hegyormok mögött, csak olykor-olykor bukkantak elő még a vörös fénysugarak, mintha nehezökre esnék kívánni a földnek jó éjszakát.

— Én leghátul mentem Helénnel. Ösmerted Barcsay Helént?

— Ösmertem.

— Nagyon szép leány volt. Láttad mostanában?

— Nem láttam.

Egy elkésett darucsapat röpült el magasan fejük fölött. — Most még szebb, mondta Laci és sokáig nézett a röpülő darvak után. Nagy fényes szemei szokatlan tűzben kezdtek égni, a mikor megszólalt.

Haza akart menni, de nem tudott. Ingadozó léptekkel haladt az utcán előre, de a pálinkagőz, s a melegen sütő nap elvették eszméletét, hanyatt vágódott a kövezeten.....

Rövid pár sorban közölték aztán másnap az ujságok, hogy Kovács Gábor 60 éves X... falui lakos az utcán részegen elbukott s fejét súlyosan megsértette.....

A hirlapot olvasó közönség közömbösen átfut a mindennapi histórián. De hát kit is érdekel az, hogy egy részeg ember elbukott az utcán s betörte a fejét, ki törődik azzal, hogy ezt a szézenségtelen öreg embert egy kis falu még kisebb házikójában szivszakadva várja egy öreg asszony, ki lázban vergődő fiába szeretne új életet önteni, kinek utolsó reménye abban az orvosságban volt, a miért az öreg oly nagy remények közt dőcögött be a vásárba.

— Épen ilyen volt az a délután, épen ilyen. A nap is ilyen bágyadt sugarakat hintett reánk, — Helén azt mondta, fázik. Nekem mondta, de az anyja is meghallotta s vissza akart térni. Én kértem, maradjanak. Majd én haza szaladok egy felöltőért, addig játszanak a gyermekek valamit, hogy Helén ne fázzon.

Ellenvetések tettek, de én már útban voltam gyorsan hazafelé. Kiáltott ntánam Barcsay:

— Ki ne fáraszd magad Laci, ne siess oly nagyon!

— A völgyben találkozunk, csengett Helén szava. — Hallottad ezt a leányt énekelni?

— Nem hallottam.

— Nagyon szép hangja van, nem jó azt hallani....

— Ilyen tájt lehetett az idő, mikor a szőlő-hegyek közé visszaérkeztem. Siettem, hogy megtaláljam őket. A hegyről kiáltottam: Helén!... Távol a völgyből jött a válasz: Laci!..

Hallod a repülő darvak távoli szavát?... Így csengett e hang a völgyön át felém.

Szaladtam le a hegyről. Megint kiáltottam: Helén!... Most már közelebből jött a válasz: Laci!... Megláttuk egymást. Akkor már nem szaladtam. Fáradt voltam a nagy sietéstől. Nem így Helén. A mint meglátott, még gyorsabban sietett kipirult arccal, széttárt karokkal felém s hozzám érve a vállamat átölelte gyermekies örömmel és megcsókolta az arcomat talán egyszer,... talán többször..., ki tudja hányszor?

Ódor Laci sáppadt arcán két piros folt lán-golt a csók emlékére.

Ugy szerettem volna sirni, mikor azt az el-költöző szegény lelket szenvedni láttam.

— Édes Lacim, ne izgasd fel magad.

A beteg nyugodt, szintelen hangon folytatta:

— Ostobaság volt tőlem, hogy ezt a jelene-tet komolyan vettem. Gyermekek voltunk, játék volt az egész. Hanem azért akkor reszketve álltam Helén előtt, megfogtam a kezét és úgy beszéltem hozzá:

— Helén, ugye nem tudja mit csinált?

Villogó szemekkel válaszolt a leány:

— Tudom!

— Tudja kiket illetnek meg az ilyen csókok?

— A kiket nagyon szeretünk és a kik nagyon szeretnek.

— Szeret engem?

— Szeretlek!

— Hát azt honnan tudod, hogy én is szeretlek? — kérdém elfuló hangon.

— Nagy csacsi vagy Lacikám, hát onnan, hogy elhoztad a felöltőmet.

Ujabb széláram rázta meg a zörgő faágakat, Ódor Laci borzongva húzta összebb magán a ruhát, aztán tovább beszélt:

— Épen ilyen szél fujt akkor is. Áadtam Helénnek a felöltőt. „Bujjunk bele mind a ketten, hogy meg ne fázzunk“ — mondá s szépen egymáshoz simultunk. ... Barcsayék jöttek velünk szembe és kacagtak már messziről a bizalmas sétának, hogy „milyen nagy bolondok is ezek a gyerekek.“

A sárgult levelek hullottak előnkbe a fákról és én azt sugtam Helénnek:

— Ha valaha elfelejtetted ezt a ma délutánt, én nagyon, nagyon fogok búsulni, elhervadok a bánattól és egy ilyen őszi napon meghalok.

Távoli harang szava zengett a völgyön át, a kis leány még közelebb simult hozzám s úgy susogta:

— Nem felejttem el soha!

A nap már teljesen alámerült, fényes glóriát hagyva a magas hegyormokon. Laci csak nézte, nézte azt a fényességet, sáppadt, beesett arcán egy könnycsepp gördült végig, aztán száraz, sóvány kezeibe hajtva fejét, bánatosan, szemrehányóan sohajtá:

— És mégis, mégis elfelejtette!

*

Meg-megujul a hűvös széláram, magával kapva a hulló leveleket, aztán összekavarja őket a levegőben s búsán dúdolván repül velök tovább....

És a mig az őszi képen merengnek, lelkem egy bús sirhoz vándorol s leszakít róla egy-egy ilyen szomorú, őszi virágot.

A „Közlöny“ bibéje.

Nem szívesen teszszük, hogy utolsó számunkban a theologiai Közlönnyel foglalkozzunk, mert az év folyamán teljesen megelégtünk azt az áldatlan polemiát, mely az Irodalmi Társulat tisztikarában végbefejezésül oly nagy változásokat idézett elő. Élénk emlékezetünkben vannak még ama választmányi gyűlés jelenetei is, hol sértődött theologus testvéreink, mint a szeretet és béke apostolai követelék, hogy lapunkból a polemikus cikkek zárassanak ki. Ezt ugyan a maga

merevségében szerkesztőnk felszólalása folytán nem parancsolta meg a választmány, azonban a gyűlésen jelen volt nt. felügyelő tanár ur békítő szép szavaira mindkét részről elhatározzák, hogy a jövőben lehetőleg kerülni kell minden békét megbontó vitatkozást.

Mi azóta, mintha a specificatio kérdés izgalma végkép elfeledtük volna, lapunkban soha egy szót nem irtunk, mely a régi veszekedés utóhangjaként szólhatott volna, soha még halvány célzást sem használtunk, mely theologus testvéreinkben ismét felkelthette volna a sértődött önérzetet, sőt iparkodtunk közeledni, megemlékezésünk dicsérőleg a theol. önképzőkör működéséről, szóval a nt. felügyelő tanár ur bölcs intését mindig szem előtt tartottuk.

S ennek fejében elvárhattuk, sőt megkövetelhetjük theologus testvéreinktől, hogy ők is hasonló figyelemben és a minden elvkülömbőség mellett megmaradható jóindulatban részesítsenek bennünket, s Közlönyüknek t. szerkesztője is birjon egy kis tapintatossággal. Az ő szíve mélyére azonban nem láthatunk s elvégre, mint akadémiai polgártárstól sem követelhetjük a testvéri szeretetet, mert mindig vannak, kik előtt többé kevésbé legalább is érdekes és talán vonzó is a Kain példája, hanem már az ellen, hogy theologus testvéreink utolsó számát Közlönyüknek ismét gunyos és ránc nézve sértő viccelődésekre engedik felhasználni, kereken tiltakozunk s mivel eme meg nem nevezhető, ravasz eljárást a maga igazi nevével megjelölni tiltja tisztességtudásunk, megelégszünk annak kijelentésével, hogy igenis, mivel a mint szeretjük is hinni, a t. Szerkesztő ur maga hájtotta el ismét a sulykot, őt egyenesen elítéljük s a béke és szeretet. (pedig ez volna a hivatása) apostoli székéből leszállítva közönséges és többé kevésbé meglehető... alacsony gondolkodásu embernek nevezzük.

Sietünk kijelenteni, hogy theologus testvéreinkre eme kijelentésünkből semmi árnyat sem kívánunk háritani, mert most az év utolján, mikor annak végső percei higgadt, és lelkiismeretünket megnyugtató gondolkodásra intenek, sokkal előbb valónak tartjuk, hogy a jövő békét munkáljuk, vagy legalább is akadályait elhárítsuk, mint sem hogy elavult dolgoknak bolygatása és felkavarása által kimutassuk gyöngeségünket, az üres sértődöttséget, mint a hogy kimutatta a Közlöny t. szerkesztője.

Szerkesztőnk bucsuszavában már célozott rá, s most újra elismerjük, hogy ez évi áldatlan polemiának a hamar felforró ifju vér és heveskedés volt a táplálója. Mondhatni veszekedtünk, de nem szégyeljük, mert okultunk belőle. Azt hittük, okulni fog a Közlöny vezetősége is. De sajnos, ez az, a miben csalódtunk. Itt kezdődik a mi vádunk.

Tény az, hogy akadémiánkon a jogászság számra nézve tulnyomó többségben van, s mivel a számban rejlik az erő egyik alapja, mi jogászok vagyunk az erősebb fél. S az erősebbnek több a joga mindig, még ha az egyleti szervezeti szabályokat szigorúan megtartjuk is, mert szavazásban a döntés. Mi azonban mindig azon igyekeztünk, hogy emez erősebb jogát, a meddig lehet, ne éreztessük. Az év elején az Irod. Társulat főbb állásait theologusokkal töltöttük be, s nekik udvarián mindenütt annyi jogot biztosítottunk, mint a mennyi nekünk is maradt. Sajnáljuk, hogy ez nem volt nekik elég, s a kisebbik rész akart mindenáron hegemoniához jutni. Avagy ha nem ez volt a célok, s velünk együtt is, mint egyenrangúak készek lettek volna működni, akkor a tisztviselői kar változásakor mért utasítottak vissza érthetetlen álbüszkeséggel minden felajánlott hivatalt? S érdekes, hogy ennek dacára mégis szemünkbe csapták a vádat, hogy mi zárjuk ki őket mindenünnen. Szóval nekik kevesebb elégtétel nem kellett volna, mint hogy ha a társulat az ő kedvökért lecsapja e lap szerkesztőjét, mert Juhász elnök ur kimondotta a sentenciát: „Vagy ő vagy én!” Igazán sok gőg és elbizakodottság kellett ehhez. S ennek dacára épen e lap részéről proponálták, hogy a lelépő elnöknek szavazzon köszönetet a kör. S a hála mi lön érte? Az, hogy a Közlöny utolsó számában a kiválóan epés Juhász ur neki ront durva viccelődéssel lapunk szerkesztőjének, fel akarja oszlattatni a Társulatot, avatatlanul gáncsolja a választmány ítéletét a szavalatok felett, újra megbolygatja vagy valami névtelen beküldő által meg engedi bolygatni, s szellemtelenkedésekre használja fel a már egyszer letárgyalt specifikatio kérdést, felejt, hogy mikor az elnöki állásról lemondott, ha csak egy paránya lett volna mi bennünk az ő rosszakaratának, szép szerivel lelőkhettük volna, a mit, a mint most látszik, meg is érdemelt volna.

Elmondottuk a tényállást s még csak azt teszszük hozzá, hogy ily módon a békét helyreállítani

nem lehet. Ezt pedig munkálnunk kell közösen, mert nem hiszszük, hogy theologus polgártársaink is ne akarnák az egyetértést, hiszen ellenkező esetben az erkölcsi alap egészen elesik tőlök. Sajnáljuk, hogy utolsó számunkban el kellett mondanunk a fentieket, de hát egy vérszemet kapott és sértegető bukott nagyság kitöréseit, a mennyiben ránk vonatkozik, saját reputationk érdekében nem hagyhattuk szó nélkül. Reméljük, hogy a jövőben majd másképp lesz ez, s theologus testvéreink oly embert állítanak lapjuk élére, ki csakugyan mint testvérünk a szeretet kapcsán fogja reprezentálni megbízóinak meggyőződését s más téren szerzett szép sikereit nem veszi előlegül arra, hogy hivatását és pályája kívánalmait lábbal tapodva visszavonást, szeretetlenséget és gyűlöletet terjesszen.

Bálványos.

Irta: Fél Boldizsár.

(Vége.)

S a hős csapat apadva hull,
Körül a gyűrű csak szorul;
Elhullt vezérük: Tarcal is,
Mit ér gerely, mit ér paizs:
Tengernyi ellen mindenütt, —
Vadul szétszórják fegyverük,
S elhagyva ott a bős csatát,
Menekszenek, ki merre lát.
Menekszenek föl a hegyen,
Nincsen veszély a várba fenn,
A vár viharbíró, erős,
Ki megvihatná, nincs a hős.
Öcsőb vitéz száguldva száll,
Futó csapat közt meg-megáll,
Ha birná, összegyűjtené,
Ugy száll a fellegvár felé.

Alant a győzelmes sereg
Ujjong a győzelem felett,
Imádja fennen istenét,
Ki megsegíté fegyverét.
De körbe jár a bős anya,
Felsír, süvölt csengő szava:
— Korán pihenni még, korán,
A míg liheg csak egy pogány.
E harc még nem volt győzelem,
Fenn még az ellen a hegyen:
Fenn áll büszkén a bástya még,
S falán belül a céda nép, —
Ott áll a bálvány a hegyen,
S ottan jajong a gyermekem, —
Óh szinte érzem, hogy zokog
Zúdulatok fel bajnokok;

Széttörni fönn a vár falát,
 Óh jertek víni új csatát!
 Utánam, itt a szent kereszt,
 Ez megsegít és megnöveszt:
 Utánam, óh, ha lelketem,
 Azt láthatnám ti bennetek!
 — S kél mint a hullám a sereg,
 S száll föl mint déli fürgeteg,
 Mely útba' mindent elsöpör,
 Szakít, tipor, dönt s törve tör.

Vitéz Öcsőb mind látja ezt
 S parancsot adni ő se rest:
 — Megálljatok, ti roncs hadak,
 Alul nyomunkban szállanak;
 Új vész közelg s új küzdelem:
 Megütközünk itt e helyen;
 A hegyderék is vár nekünk,
 Felülről könnyen küzdhetünk.
 A várba felfut egy vitéz,
 Hírt adni róla: itt a vész;
 Hozzon Szoárd fegyvert, erőt,
 Hamar, hamar, minél előbb;
 Vitézeim, mi itt leszünk,
 Bár mind egyszálalig elveszünk;
 Harcunk, ha itt is elveszett:
 Minden, mindennek vége lett.

A kürt riong, nyíl felrepül,
 Gerely suhog, zúg alfelül;
 Vitéz vitéz után nyomul,
 Tíz egy helyén, ha egy lehull, —
 Hiába küzd a gyér csapat,
 Kétségbeesve küzd s apad.
 Keresztyén had köröskörül
 Derék derékre dülve, dül,
 Ijj pattan egy, — egy nyíl suhan,
 Öcsőb vezér le- elzuhan.
 Holtan terül el sok vitéz,
 Sok *onnan*, — *innen* csak kevés;
 S mégis *emitt* bukott le mind, —
 Csatájuk elveszett megint.

S megfogyva bár a nagy sereg
 Tör föl a várat víni meg.
 Körben köré ömlik sűrűn
 Hogy át se törni a gyűrűn;
 S kezdik nyomban az ostromot,
 A kő zuhog, csákány kopog.
 Haj! sziklavért a bástyafal
 Csodás erőre, karra vall;
 De a sereg se csügged el
 Keresztjével csudát mivel:
 A kő zuhog, csákány kopog,
 A szírt reped, a fal ropog.

Belül a büszke vár falán
 Alig van lélek egynehány;
 Szoárd, Ilon, s néhány öreg,
 Kik gyöngék harcba halni meg;

S remegve várják a halált;
 Csak ő dacos bajnok Szoárd.
 — Add meg magad, — eseng Ilon —
 A vár mindjárt egy pusztá rom,
 Magunk megmentni nincsen út,
 S így elpusztulni, óh be rút!
 Győznél talán? hisz nincs kivel,
 S elébb-utóbb elesni kell!
 Hallod, hogy döng-dübög a fal,
 Hallod, hogy zúg a harci zaj,
 Mind elveszett, nincsen hadad:
 Istent kísérsz, add meg magad.
 Én el se hagylak tégedet,
 De nézd e gyöngé lelkedet,
 Ne várd a végveszélyt, ne várd,
 Add meg magad, add, óh, Szoárd!

— Magam megadjam én nekik?
 Sohsem, végső csepp véremig;
 Azért is drága árt veszek,
 Nem, — áruló én nem leszek!

A kő zuhog, csákány kopog,
 A szírt reped, a fal ropog;
 Szoárd földzi hős szívé,
 Magára ölti fegyverét;
 Sisakja, vértje fölragyog,
 Vállán gerelyt renget, nagyot;
 Kezébe kardja sújt, — cikáz:
 Mellette jajgatás sirás!
 . . . „Maradj Ilon, maradj te itt, —
 Ne hagyd el a vár termeit,
 Itt megkimélnék tégedet, —
 Ha majd . . . ha én nem védelek.“ —
 S kiáll a vár tág udvarán,
 Hol rés szakad a vár falán.
 — Jöhettek, jertek ellenem,
 Átgázolhattok keblemen, —
 S nem lesz Opor több, sem pogány. —
 Jertek sűrű rajban reám, —
 Árát adjátok . . . jöjjetek:
 Készen várlak már bennetek!

— Lehull fegyverfogó karom,
 Csönd éje, az lesz ajkamon,
 Forró szívem, lelkem kihül, —
 Az ősi oltár szertedül,
 S nem lesz, ki áldozzon neked,
 Imádja, — kérje nagy neved;
 Nem lesz neki, csak ellene:
 Te ősök védő istene!

— Kihülj, te egy pogány kebel, —
 Oltára dülj, dülj szerte el
 S te ősi isten, halld szavam,
 — Kit kértem eddig hasztalan —
 Ne légy velem, — légy ellenem,
 Segítsd, tüzeld vad ellenem,
 Én megtagadlak tégedet,
 Ki rég elhagytad népedet,

Én megtagadlak... halld szavam :
Én megtagadlak... én... magam !

A kő zuhog, csákány kopog,
A szirt reped, a fal ropog,
A fal ropogva összedül,
Ujjongva zúg a had kívül;
S mint gátjatorzte áradat,
Mind, mind a várba rontanak.
Előttük leng a szent kereszt,
Az megsegít és megnöveszt.

Ott áll Szoárd daccal teli,
Mögötte lka s hivei;
Kérlelve-kérik, — hasztalan,
— Nem, nem, nem adom meg magam! —
Gerelyje szállni, — ölni kész,
Lefogja lágyan gyöngé kéz,
S szent ősz pap áll Szoárd elé:
S csönd csillapul mindenfelé.

— Ifjú vitéz, erős karod, —
Erős, — gerelyt hajitanod.
Szived bátor meghalni is,
A mint meghalt a többi is.
Ifjú vitéz, lelked nemes
S megtérni, — élni, érdemes,
Jövel testvérnek: légy miénk,
Szeretve várunk: jöjj közénk.
Ott senkid nincs az ég alatt,
A bősztusán elhulltanak, —
Jövel közénk s testvéreid,
Azok leszünk mindnyájan itt.
Hagyd el, törd szét bálványtokat,
Itt más az oltár s áldozat;
Itt más az isten: *szeretet*,
Fűröszd meg benne lelkedet.
Térj meg körünkbe, üdvöd ez,
S szivedben öröm, béke lesz,
S legyőzve is győző leszel, —
Térj meg közénk, jövel... jövel!

Bajnok Szoárd hallgatja ezt,
Előtte leng a szent kereszt;
Szívén lebeg meleg varázs,
Oly biztató, olyan csodás;
Gerelyje, kardja lenn a porba...
Kezét szeliden összefonja...
Kereszt láttán felbátorul —,
S alatta buzgón térdre hull....

Jegyzet. Jelen elbeszélés meséjére vonatkozólag
lásd Kóváry László: „Történelmi regék“ (Kolozsvar,
1857) című gyűjteményének „Bálványos“-ról szóló
regéjét.

Kávésnénikék.

Ismét lemorzsolunk egy rövid esztendő, egygyel közelebb vagyunk az élethez, egygyel távolabb attól az „aranyos“ diákélettől, mit voltaképpen — valljuk meg — csak a kollokviumok után szoktunk nagyhangon „aranyos“-nak nevezni.

Nemde kedves jogász „kávésnénikék“? Ugy-e tanubizonytságot tesztel mellettem?

Nemcsak a kávécsészék körül vannak kávésnénik s nem csak asszonyokra illik ez az elnevezés, akad a jogtudományok bajnokai közt is minden kollokviumi járványok idején egy-egy lelkes kis csapat, a melyik épen úgy trics-tracs-csol a kapu előtt, mint a kávésnénikék a findzsák birodalmában, avval a különbséggel, hogy a kollegium előtt nem kávé, hanem brugó mellett folyik a szapulás.

Ilyenkor június végén már csak lézeng a jogász a kollegium tájékán. Egy része az alapvizsgákért tölti még itt az időt, a másik részt a pótkollokviumok tartják az alma mater körében, a harmadik rész pedig csak azért van még itt, mert nincsen — útiköltsége.

A jogász kávésnénikék az első kategóriához tartoznak, övék a tracsolás. A ki pótkollokvál, annak nincs kedve szapulni, a kinek meg útiköltsége nincs, annak még kevesebb kedve van az emberszóláshoz.

Ezek a kávésnénik egy-egy jókora studiummal a hónap alatt, feltalálhatók a napnak bármely órájában a kollegium előtt s képesek órákat eltölteni avval, hogy: „engem pl. nem abból kérdett X tanár, a mit tudtam“, — „én meg csak épen azt nem tudtam, a mit kérdeztek“, — „X. Y. nem érdemelte meg azt a tanjegyet, no de hát ma...“ stb stb. A laikus fülek — már mint a pótkollokválók és útiköltség hiányában leledzők fülei — az effélék hallatára idegesen mozognak, el nem tudva gondolni, hogy minek veszik el ezek a jogászok az asszonyoktól (a mi az ő kizárólagos tulajdonuk) a tracsolást...?

Szép az nagyon, ha azok a jogász kávésnénik ráérnek ebben a hőségben arra, hogy neki tüzesedve keseregjenek a beütött-e vagy be nem ütött kollokviumokban és érzékenykedjenek még azon is — uram bocsá! — ha a diplomatikából, vagy a törvényszéki orvostanból nem „ernyedetlen, kitünő“, hanem csak „rémitően szorgalmas, jeles“ van beírva abba az átkozott indexbe, a

mire még a csapó-utczai diákbankban sem adnak kölcsönt, — lévén manapság már az index csak szimpla tükre az átaludt esztendőnek, de nem egyszersmint biztos ingatlan a megnyitandó hitelekre. Hej, mikor még annak az indexnek o. é. volt, nem mint most, mikor már csak Gerlich boltos ad rá valamicskét...!

Bizony-bizony örvendve konstatálhatják az akadémia évi értesítőiben, hogy kihalófélben van a régi diák-virtus, maholnap az egész régi diák-életnek csak két *szomorú* emléke lesz látható, a konviktus, meg a coetusok, mert egyébként maholnap minden uj lesz már a nap alatt, a legujabb pedig az a kollókviumok idején összegyülekező apró csapat, a melyik kiveszi idestova a kávésnénikék kezéből a kenyeret, s magának vindikálván a szapulás jogát, nem hagy meg mást a kávésnénikéknek, mint a kávé, ezt is csak azért, mert ebben a szűk gazdasági világban megelégszenek még a — brugóval. Kivetkőzünk lassan-lassan a régi mezből, s egy pár rövid esztendőcske alatt horgolás meg harisnyakötés közben fogunk már azon tanakodni, hogy mint is lehetne egy kis nemzeti kölcsönt szerezni.

A kollegium előtt felütötte tanyáját a kávésnénikék jogász alosztálya, mely hivatva van képviselni a jövőben azt a letűnő diák életet, melynek romjain a kollegium egyik Berzsényije fog majd keseregni, olyan formán, mint a hogy Hannibál tette hajdan Karthágó romjai felett, ... avval a különbséggel, hogy a kollegium Berzsényije magas sarku cipőben és 18-as számú kézelőkkel ékitve fogja elhullatni könnycseppjeit a Bukovaiak és társai emléke felett.

Requiescant in pace!

Tukó.

**Mutatvány Farkas Imrének az ősze megjelenő:
„Gitta kisasszony“ c. verses színművéből.**

III. felvonás. I. jelenet.

— Gitta és a poéta. —

(Kivül a tábornok verandáját elválasztó kerítésen.)

Poéta:

Szeretlek már epedve, réges-régen,
A vadvirágban s égi csillagfényben
Csak téged láttalak, óh, édesem
A pillantásod gyönyör énnekem...

Gitta:

Kereslek én is, rég kereslek én is,
Szeretlek én is, rég szeretlek én is,
Régóta már: utánnad vágytam én. —
Régóta már: rólad álmodtam én,
Oly későn jöttél, olyan kéősn, mégis...
Szeretlek én is, rég szeretlek én is.

Poéta:

Nem borul éjjel a szememre álom,
Hangtalan, néma, fehér éjszakákon,
Mikor világlik künn a csillag fénye
... Neved sugom el a világos éjbe.
Szemeim függnek egy kis csillagon,
Melynek fénye betűz az ablakon.
Az virraszt ottan, feletted is éppen,
Az virraszt ottan a világos éjben.
Hangtalan, néma, fehér éjszakákon
Csak az, csak az én összes imádságom:
Őrizd csillagom, legyen édes álma,
Legyen boldog az éji nyugovása,
Vigyázz álmára ott az égbe fent,
Legyen körötte édes, tiszta csend.
Az ábrándok közt, fellegek közt járva —
Őrizd kis csillag, legyen édes álma.
Szeretsz?

Gitta:

Szeretlek! mindig, jobban-jobban,
Lelkem tiéd, a szívem érted dobban.

Poéta:

Szeretlek s bárha lényed érthetetlen,
Imádlak mégis forrón, véghetetlen —
Enyém leszel?

Gitta:

Csak a tiéd leszek...

Poéta:

Igen, még márna megkérem kezéd.

A „Debreceni Gyorsiró“.

Az iskolai év kezdetén újabb bizonyítékául a főiskolánk kebelében működő Gyorsiró Egylet életrevalóságának, indult meg a fent nevezett gyorsírási folyóirat. Rokonszenvvel fogadtuk, minden uj szónál ismertettük s így olvasóink előtt nem teljesen ismeretlen.

A „Debreceni Gyorsiró“ a maga körében kiváló fontossággal bíró szaklap, mert egy-

felől a folytonos fejlődésben levő, az-egyéni képességek érvényesülésének oly tág teret nyitó Markovits rendszerű gyorsírás szakszerűbb művelését idézi elő, másfelől pedig közvetlenebb összeköttetést szül az „Országos Magyar Gyorsíró Egylet” s a vidéki gyorsíró körök s egyletek között, sőt a gyorsírás általános bajai előtt sem hunyt szemet.

Azért is méltánylandó tehát e folyóirat, mivel nem csak a kiadó gyorsíró egylet, de a hazai gyorsírás érdekeit is szolgálta.

Harom hasonló irányu szaklap jelenik meg mindössze Magyarországon s nagyon helyesen cselekedett a gyorsíró egylet, hogy Debrecenben, hol a gyorsírásnak oly szép multja van, s hisszük, még szebb jövője lesz, a negyedik hazai gyorsírási lapnak életet adott.

Szép, s hisszük nem halva született eszme, minek e lapok szerkesztője a 10-ik számban kifejezést adott, hogy a „Debreceni Gyorsíró” a gyorsírók vidéki organuma legyen.

Hajótörést szenvedett e folyóirat egy évi fenállása után is azok aggálya, kik gyorsírási lapot Debrecenben fentarthatónak nem reméltek. Annyira megizmosodott gyorsíró egylet, mint a debreceni, bátran kezdetett e céljait szolgáló vállalatba s azt szellemi érdekei képviselője céljából, még ha anyagi áldozatot követel is, fentartandónak véljük a jövőben is.

Egyről-másról az év utolján.

A lezajlott iskolai évet bátran lehet nevezni a háboruk évének. Sohasem volt talán a magyar ifjúságban annyi tűz, mint az idén. A pesti fiatalság a kereszténység bércfokára állva kővel dobálta Izraelnek népét s a máskor békés debreceni ifjúság neki próbálkozott a tanári karnak. A pesti és debreceni ifjúság is a jogát vitatta. A pesti azt hirdette: Párducos apáink nem irtottak zsidót, e magyar Kanaán bőven ömlő mézét a Krisztus szent nevében csak keresztény igya, mert a zsidó falánk s a krisztusi vallás, a szeretet vallása csak akkor üdvöztető, ha kivétel a zsidó.

A mi fiatalságunk meg akként kardoskodott, hogy hiába hallgatja s tanulja a jogot, ki a maga jogát elhagyja orozni. Vitam et sanguinem! — e hős példabeszéd, szálló ige leve s a turbulens ifjú erő vakon rohant, támadt, elsepréssel, pusztulással fenyegetve mindent, úgy hogy a pártat-

lan szemlélők csendes mosolylyal szánakozának: E makrancos teremtmény még a nyakát szegi.

De hát a Jehova szent palástja szárnyát az üldözött Izrael fejére takarta s másodszor is átsegítette üldözött népét, de ezuttal immár a magyar verestengeren.

Itt meg Debreczenben a magyarok Istene szives volt adni egy pár szótöbbséget, melynek köszönhető, hogy él s javunkra munkál a buzgó tanári kar, hogy állnak a kollegium százados falai, mert máskülönben most rom lenne minden s önnön hajlékát zuzta volna össze titáni erővel a haragjában óriás ifjuság, oly nagy volt már a vehementiája....

S még mondja valaki, hogy közöny volt nálunk. Az egyletekbe, kivéven a Jogász Önképzőkört, százával özönlöttünk, asztaltársaságot, vidéki köröket alapítottunk, ünnepélyeket quantum satis rendeztünk, hol szavazni, s dönteni kellett, mindenütt ott voltunk s a lohasztó békénél többre becsülvén a felvillanyozó harciasságot, mivel közös ellenséget nem találtunk, zsidó nemzetiség sem volt nálunk, kit deresre huzhattunk volna, hát egymásnak rontottunk s hogy a pártusákban mindegyikünk egyszerre meg nem halálozott s ma már holt hírünket nem költhetik és énekelhetik meg az utódok prédaleső versfaragói, ennek oka az volt, mert hát a döntő ütközet előtt a felügyelő-tanár mindig takarodót fuvatott s mi a csata szinteréről, valamelyik akad. tereméből kivonulva a kollegium előtt fejeztük be ékes declamálással az napi konfliktusunkat, egészen elfelejtvén, hogy az Irod. Társulat irodalmi munkásságot mit sem fejt ki, csak a nevét bitoroljuk... no de azért merje valaki mondani, hogy közönyössek voltunk... Volt pártszellem, mely uralkodott s mely sohasem aludt ki, hiszen a Törő és Dreher fehér asztalai őrizték életét s itt a boros üvegek közt volt a tanubizonyság, hogy csakugyan nem voltunk közönyössek.....

*

Képviseltettük magunkat a márc. 15-diki ünnepségekkel egybekapcsolt pesti diákkongresszuson is, összesen 12 embert küldöttünk föl, kik elég tekintélyes számot képezvén, a pesti két párt (antiszemita vagy ősmagyar és reformerek) részéről tüzes kísértésnek voltak kitéve. Feleink azonban nem igen szitottak az antiszemitákhoz, s mégis megtörtént, hogy ketten, hárman fölavatták magukat zsidóütkökké. Ahány ezer pesti egye-

temi hallgató van, mind hitvallást tett volna, hogy illető képviselőink dühös antiszemiták, jól lehet a vádlottak meg épen megesküdtek volna, hogy oly közel állanak a béketűrő reformerekhez, akárcsak a most vett pompás fehér szegfű a gomblyukokhoz. Minő tévedés!

Azt hisszük, bővebb magyarázat nem is kell, mintha megmondjuk, hogy a fehér szegfű az antiszemita ősmagyarok jelvényvirága, melylyel a ravasz kortések voks-szerző virágkereskedést űztek.

*

Valami specificatio-heccről is megemlékezik a krónika. Jött mint egy fergeteg, jogászaink ontották a plus, theologusaink a minus villamos-ságot, vala hát égi háboru, dörgedelem és vész-rivalgás. A minuszosok azt támadták, mi oly erős, hogy védelemre nem szorul, a pluszosok azt véd-ték, mi semmiféle támadással meg nem dönthető. Meddő tusákban loptuk az időt! Az orkán elcsitult, az ég kitisztult, a béke napja felsütött,..... de sajna, vannak kiket a nap melege annyira hevít, hogy nem áttallanak pajzánkodni és sziporkákat szórni a világba. Egykori elkeseredett haragukat durva tréfálkozásra lokalizálják, s azt hívén, hogy övék az utolsó szó s ők teszik be az ajtót, mi epéjük maradt, mind ki öntik s diadal-mosolylyal gyönyörködnek önmagukban. Példánk is van erre, szomoru egy példa, szomoru tanulság... Kár, hogy az apostolok kora letűnt, s ma már az önzetlen önfeláldozás erényéről csak anachronismussal szólhatunk. Így az illető ur, ki melleleg ex szerkesztő, bukott elnök és sok más egyéb, csalódott mikor azt hívé, hogy a theologusoknak tesz jó szolgálatot elmélkedésével. Jobb lenne, ha a szószékbe állana s most az egyszer nem képletes értelemben predikálna a „lelki szegényekről.“

*

Különben a jövőre nézve ez év tanulságai alapján a következő tanácsot adhatjuk:

Ki vicceket (többé kevésbé rosszakat) szeret gyártani, küzdje fel magát a Közlöny szerkesztői állásáig; ki szereti a csendet és tétlen nyugalmat egész bátran iratkozzék be a Jogász Önképző-körbe, itt zajtól és lármás vitatkozásoktól nem fog megsiketülni, ki a specificatio kérdéssel foglalkozni akar, ám védje és helyeselje azt, még a theologusoktól is koszorút hap, ha előre kijelenti, hogy sem ő maga, sem követői nem mennek lega-

tióba, (mert t. i. nem az elv a fő, hanem a „kenyér“, valójában a konc), ki erős pártot akar magának könnyű szerrel toborzani, szervezzen hamarosan vidéki kört, vagy asztaltársaságot, ki sokat akar futkosni, hogy senki se méltányolja, rendezzen ünnepélyeket s lesse a szállingózó közön-séget, ki nem szereti művelni az irodalmat, iszo-nyodik a bírálatoktól, elpirul a felolvasó asztalnál, hideg nyugalommal iratkozzék be az Irodalmi Társulatba s végezetre egész komolyan szólván, ki szereti látni és hallani, amint a forró vérű ifju-ság lelke megnyilatkozik, erényével és hibájával, de mindenkor nemes lelkesedésével az rendelje meg a theologusok Közlönyét (eltekintve mostani szerkesztőjétől) és a Debreceni Főiskolai Lapokat.

J.

Tudnivalók az 1898 – 99. iskolai évre

Javitó és pótvizsgálatok végett szeptember 2. déli 12 óráig kell jelentkezni az illető dékáni hivatalokban; magok a vizsgálatok szept. 3-án tartatnak.

Alapvizsgálatok iránt a kellőleg felszerelt kérvényeket úgy a hittan-, mint a joghallgatók szept. 4. délig nyújthatják be a dékáni hivatalok-nál. Ugyanezen határidőig adandók be az állam-vizsgálatok iránti kérvények is. A jogi alap- és államvizsgálatok, valamint a theologiai alapviz-gálatok szeptember 5. kezdődnek.

Bentlakás, tandijkedvezmény, tápintézet stb. elnyerése iránt a kérvények szept. 3. déli 12 óráig adandók be az illető dékáni hivatalokhoz.

A beiratás ideje az akadémiai tanszakokon szept. 1—8. napja. A tanév szept. 9-én délelőtt 9 órakor a főiskola imatermében tartandó ünne-pélyes istenitisztelettel nyílik meg. Felvétel és beiratás végett a főiskolai háznagyi hivatalban kell jelentkezni, a hol a jelentkezők megkapják a továbbiakra nézve az utasítást. Részletes utasítás a hirdető táblán lesz kifüggesztve.

Az akadémia-ba való első felvételnélkor 2 frt 60 kr beiratási díj fizetendő.

A tandij az akadémiai tanszakokon egész évre 30 frt. A tandijon felül minden joghallgató kórházi és tisztogatási költség czimén még 60 krt és minden hittanhallgató tisztogatási díj fejében 10 kr. járulékot fizet évenként.

Az évi tandíj két részletben, a beiratkozásra kitűzött idő alatt multhatatlanul befizetendő. A járulékok az első félévi részlettel együtt szedettek be. Beiratkozásra jelentkezés előtt az előző tanévi iskolai hátralékos tartozások haladéktalanul befizetendők.

Bentlakási díj egész évre 8 frt, melyből 6 frt az első, 2 frt a második félév kezdetén fizetendő. Ezen díj lefizetése nélkül ideiglenes lakás sem nyerhető.

A tápintézet tagjai: a) ingyenesek, b) évi 20 frt pótdíjat, c) évi 40 frt pótdíjat, végre d) évi 70 frt egész díjat fizetik. Minden tápintézeti tag — az ingyenes is — teritéki eszközök használata címén egy évre 4 frtot fizet. A díjak 3 részletben előre fizetendők, u. m. tanév elején 40%, karácsonkor 30%, és húsvétkor 30%.

A kerekszám kedvéért e díjak következőleg osztatnak fel:

1. Tanév kezdetekor a 70 frtos fizet	30 frtot.
" " a 40 " "	18 frtot.
" " a 20 " "	10 frtot.
" " az ingyenes	2 frtot.
2. január 1-én a 70 frtos fizet	22 frtot.
" " a 40 " "	13 frtot.
" " a 20 " "	7 frtot.
" " az ingyenes	1 frtot.

3. Húsvét utáni szorgalomszak kezdetekor ugyanannyit, mint január 1-én.

A tápintézetnek tagja lehet minden rendes nyilvános akad. hallgató. Ingyenes és 20 frt pótdíjas helyekre csak jeles vagy legalább jó osztályzatu és kifogástalan magaviseletű ifjak vehetők fel. Elégtelen osztályzatuak nem részesülhetnek díjfizetési kedvezményben. — Nem protestáns vallásuak, vagy rendkívüli hallgatók csak 70 frt egész díj fizetése mellett vétethetnek fel.

Az egész díjas helyért folyamodó, kérvénye mellett csak iskolai bizonyítványát (indexét) mutatja be. Ellenben a kedvezményes helyért folyamodó által, iskolai bizonyítványain kívül, a kérvényhez csatolandó: a) a maga és szülei szegénységi vagy vagyoni bizonyítványa; b) az illető lelkész ajánló levele, melyben a folyamodó családjának helyzete (családtagok száma, kora, keresete stb.) feltüntetendő; c) a községileg hitelesített adókönyvi kivonat.

A tápintézetben az étkezés szept. 9-én kezdődik és foly a szorgalomszakok napján június utoljáig.

Bentlakásra a hittan- és joghallgatókat az akadémiai igazgató veszi fel; tandíjkezdvezményért és tápintézetért az akadémiai tanárkarhoz kell folyamodniok.

Az 1898—99. tanévben, mint már említettük, Kovács Sándor dr. jogtanár lesz az akadémiai igazgatója; a theologiai kar dékánja Csiky Lajos, a jogi karé pedig Bartha Béla dr.

Szerkesztői üzenetek.

Mindazon munkatársainknak, kik ez iskolai év folyamán dolgozataikkal felkerestek s így szellemileg biztosították a lap fennállhatását, ez úton mondunk hálás köszönetet.

Tukó. Cikkét, mint láthatja, fölhasználtuk s ha olvassuk, meg nem szabadulhatunk a gondolattól, hát még ha ön a „Torma“ szerkesztője lehetett volna s ott ragyogtathatta volna vicces talentumát. . . .

Ibolya. Árnyékban. Sajnáljuk, terünk nem engedi a közlést. Rosszabbat nem akarunk mondani, hiszen ugy is utolsó számunk járja már s így semmiesetre sem maradhatunk obligóban.

K. Gy. Önnek oly sok baja volt ez évben a lap expedálásával és a reklamációkkal, hogy önben akaratlanul is a jövő kiadóhivatali főnökét látjuk. — Segitse az Isten!

Reiter A. Igért beszélyedet: „A kiskomlói csárdáról“ vártuk, de ugy látszik, az ígéretet nem mindig szoktad megtartani. Tán a nyárára magad lettél — csapláros s azért hallgat az ének s a főbb vonásokban elmondott történetet azért nem dolgozod ki teljesen? Tóni, Tóni! . . .

Kertem alján. Ablakodnál. Enyém voltál. Áthagyományozzuk mindannyit a jövő évi szerkesztőségnek; had gyönyörködjék s válogasson bennök.

Kiadóhivatali üzenet.

Felkérjük mindazon s igen nagy számmal levő előfizetőinket, kik a lap f. évi árával még mindig hátralékosak, hogy ezen utolsó szám vétele után tartozásukat annál is inkább sziveskedjenek beküldeni, mert a lap jövő évi fennállhatásához szükséges tiszta jövedelmet, bár szerény mértékben, csak az összes tartozások befolyása esetén mutathatjuk ki.

A kiadóhivatal.